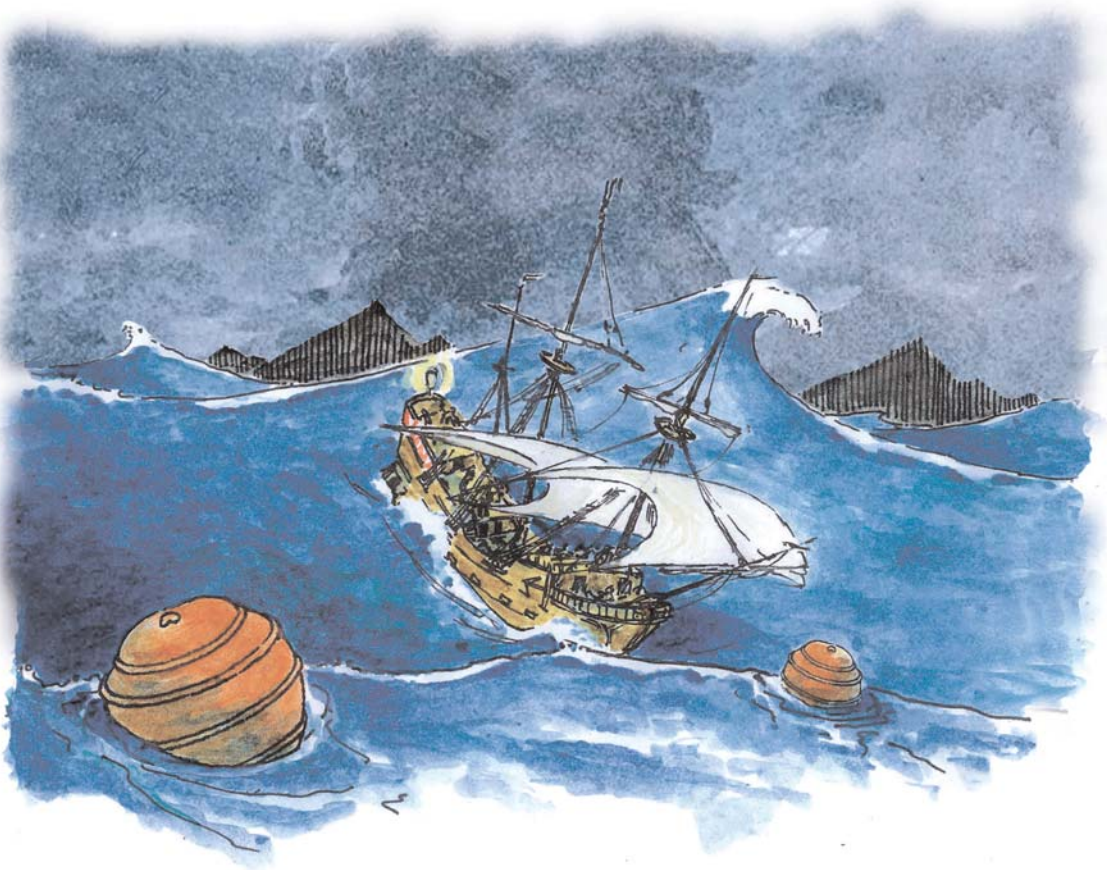

Enteren

De eerste maanden op het kaperschip zijn machtig mooi. Jan geniet van het leven op zee: dit is nog eens wat anders dan een boottochtje op het Spaarne. Iedere keer als ze een Spaans galjoen op volle zee ontdekken, gaat er een gejuich op en dan is het meteen alle hens aan dek. Het is eigenlijk net een spel. Ze hijsen de rode kapersvlag en koersen op de vijand af. Hun eigen schip kliëft door de golven en iedereen schreeuwt tegen elkaar, van de mannen die de kanonnen klaarmaken tot het laagste scheepsvolk. Overal op het dek klinkt geroep van soldaten, die met hun musketten in de aanslag een plaats in de gangboorden zoeken. Geen mooier moment dan dit!

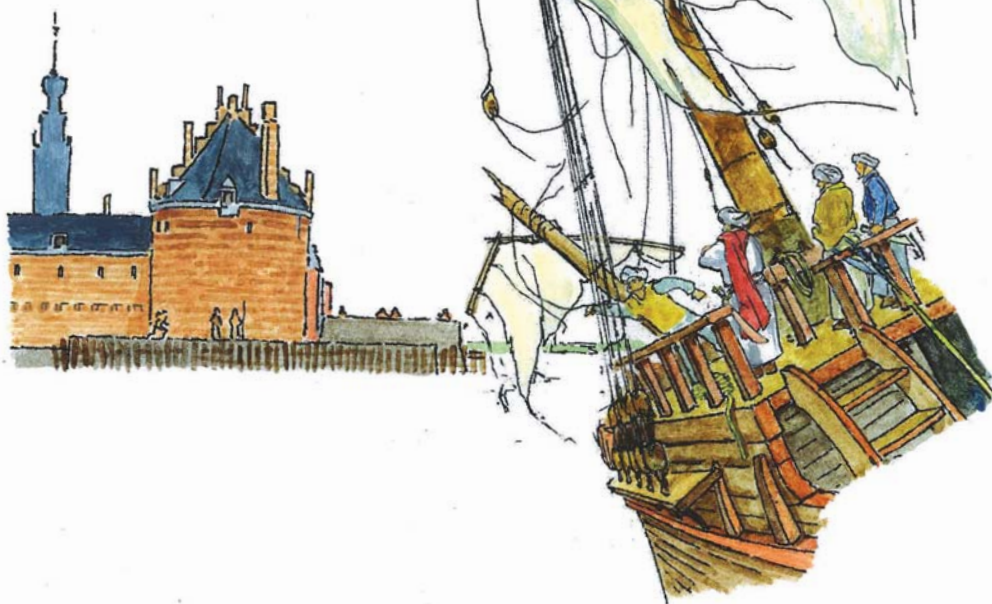
En dan de aanval zelf. De schipper zorgt ervoor dat ze de Spanjaard zo benaderen dat ze niet door zijn kanonnen geraakt kunnen worden. Hij stuurt hun schip tot vlak naast het Spaanse galjoen en klinkt het bevel: 'Enteren!' Dan springen Jan Janse en tientallen andere kapers op het andere schip om zoveel mogelijk Spanjaarden dood te schieten of overboord te gooien. Dat laatste noemen ze 'voeten spoelen'. De meeste zeelui kunnen niet zwemmen en als ze het al kunnen, zitten ze meestal toch te ver uit de kust om het te overleven. Het buitgemaakte schip, de zogeheten 'prijs', wordt in beslag genomen.

In 1618 vaart Jan Janse met zijn schip in de buurt van de Canarische Eilanden als het plotseling hard begint te waaien. Hij stuurt als de bliksem enkele mannen het want in om de zeilen te strijken. Een paar van hen schelden een matroos de huid vol, omdat hij een paar uur voor de storm had staan fluiten. Een volgens zeelui roep je daarmee harde wind op! Jan haalt zijn schouders op over dit bijgeloof.

Ze kunnen weinig meer doen dan de storm afwachten. Als die maar niet gaat liggen, snijden de islamitische zeelui een schaap doormidden en gooien het deel met de kop over de rechterboeg (stuurboord) en het achterste deel over de linkerboeg (bakboord). Daarna smeken ze Allah dat hij de zee laat bedaren. Als dat niet helpt, nemen ze een volgend schaap uit de voorraad, en ten einde raad proberen ze Allah gunstig te stemmen door goed afgesloten vaten met olijfolie in zee te gooien. Ook hier gelooft Jan niet in. De natuur laat zich nu eenmaal

Gestrand in Veere

In Salé en de andere Noord-Afrikaanse piratennesten blijven de schepen tijdens de wintermaanden in de haven. Ze worden in die tijd gerepareerd en in de verf gezet. In februari of maart gaan de piraten weer de zee op. Zolang het weer nog wisselvallig is, blijven ze dicht onder de Noord-Afrikaanse kust. Wat later varen ze met galeien en de kleinere zeilschepen tot het noordelijk deel van Spanje. Pas in mei of juni begint het echte werk. Dan worden de grote zeilschepen vol eten en drinken én munitie geladen, want ze blijven soms twee tot drie maanden weg.

In 1623 is Murad Raïs nog laat in het seizoen op het water. Hij is helemaal naar de Noordzee gevaren, waar hij dat najaar wordt hij overvallen door een bulderende novemberstorm. Als het schip stuurloos over de huizenhoge golven rolt, zien de piraten dat het schip zo lek is als een mandje. De mannen in het ruim werken als gekken om het schip drijvend te houden.

Amsterdam uit te wijken. Het andere piratenschip vlucht de Maas op en vaart naar Rotterdam.

In Amsterdam komen de autoriteiten erachter dat de piraten hebben geprobeerd een Nederlands koopvaardijship aan te vallen. Murad Raïs probeert zich eruit te praten door te zeggen: ‘Maar we hebben toch slag geleverd met de Spanjaard, en dat is toch onze gezamenlijke vijand?’

Dat smoesje maakt weinig indruk. In Amsterdam krijgen ze geen hulp voor de gewonde piraten en ze mogen hun doden niet begraven. Het vriest al weken dat het kraakt en omdat Murad niet weet wat hij anders met de lijken moet doen, laat hij ze maar onder het ijs schuiven.

Ten slotte verkoopt hij voor een bedrag van ongeveer zevenhonderd euro zijn schip en gaat met zijn mannen naar Rotterdam. In die stad ligt het andere piratenschip nog en daarmee vaart hij terug naar Marokko.

Moeilijke tijden

Zoals Murad Raïs in zijn brief al schreef, zijn het onrustige tijden in Rabat en Salé. Aan de ene kant is er de eeuwige schermutselingen tussen de Spanjaarden in de kashba, de Andalusiërs in Rabat en de Marokkanen in Salé. De inwoners van Salé werken soms met de piraten samen, maar besluiten opeens weer liever de sultan of de plaatselijke gezaghebbers trouw te blijven. Hier tussendoor moeten de joden zich nog in allerlei bochten wringen – en dan hebben we het nog niet over de Europese landen, die kwaad worden als hun schepen ondanks alle verdragen door de piraten van Salé worden aangevallen. Zowel Nederland als Engeland sturen van tijd tot tijd een vloot naar het Marokkaanse piratennest om de kashba en de stadsmuren van het oude Salé te beschieten. Hiermee proberen ze hun tot slaaf gemaakte landgenoten vrij te krijgen.

Tot overmaat van ramp sterft in het najaar van 1627 sultan Moulay Zidan. Zonder zijn schoonvader op de achtergrond heeft Murad Raïs minder macht en invloed. Hij wordt niet meer herkozen tot admiraal van de Salestijnse vloot. Hij